Environmentální výchova ve vzdělávacím procesu
Duhové školy v Bílině (ZŠ Lidické)

ZŠ Lidická Bílina
DUHOVÁ ŠKOLA

Školní rok 2026/2027

Obsah

1 Úvod 3

2 Teoretická východiska

2. 1 Environmentální výchova - pojem 4

2. 2 Management EVVO v podmínkách školy (obecně) 4

2. 3 Role koordinátora EVVO 5

2. 4 Školní program EVVO jako strategický dokument k rozvoji EVVO 6

3 Metody a formy práce 8

4 Praktická část

4. 1 Charakteristika školy 10

4. 2 Začleňování průřezového tématu EV do předmětů 13

4. 3 Podmínky pro rozvoj EVVO na škole (SWOT analýza) 18

4. 4 Školní program EVVO 2026/ 2027 22

4. 5 Projekty školy 31

5 Závěr 34

6 Přehled použité literatury 35

7 Samostatná příloha (seznam použitých zkratek) 36

1 Úvod

Vzhledem k tomu, že naše škola nemá velké venkovní prostory, nemáme možnost vybudovat školní učebny. V rámci praktických činností děti pracují na školní zahradě, kde získávají znalosti o půdě, pěstitelství a částečně i o rekultivaci. Produkty, které si vypěstují, jsou dále využívané v další oblasti, jako je vaření nebo při projektech zdravé výživy. Malé děti mají možnost poznávat různé druhy zeleniny a ovoce. Dále poznávají podmínky, které jsou důležité pro růst rostlin. Postupem času si samy utvářejí jasnější představu o tom, jak to v přírodě funguje, ale hlavně to, jak mohou k rozvoji přispět.

Cílem je koncepčně a kontinuálně směřovat EV ke stanoveným cílům vyplývajícím ze ŠVP a RVP ZV a vytvořit funkční ŠPEV jako strategický dokument pro rozvoj EV na ZŠ Lidická v Bílině. Zvýšit zájem nejen u dětí, ale i ostatních pedagogických pracovníků. V dnešní době je to dost složité, ale vždy se najde alespoň malá skupinka, u které se zájem projeví. Každý měsíc probíhá sběr starého papíru. V průběhu roku probíhá recyklace PET lahví. Na každém patře jsou přístroje pro usnadnění práce a krabice na třídění papíru, plastů, nápojových kartonů. Pravidelně probíhá i sběr a třídění baterií, drobných elektrospotřebičů. Před školou využíváme kontejnery na tříděný odpad. Během školního roku probíhá řadu akcí s rozvojem EVVO. Témata jsou vždy volena podle aktuálního věku dětí. Škola pracuje s řadou institucí města, která také napomáhají v dalším rozvoji.

2 Teoretická východiska

2. 1 Environmentální výchova - pojem

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) vychází z anglického termínu environmental education. „Environment“ znamená životní prostředí a „education“ znamená vzdělávání, výchovu a osvětu všech typů cílových skupin (nejmenších dětí i dospělých). Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti. Výchovou působení na city a vůli. Osvětou se označují speciální způsoby předávání informací zejména dospělé populaci.

EVVO představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje. EVVO má stejný význam jako environmentální výchova nebo tradičně používaný pojem ekologická výchova (metodický pokyn MŠMT).

EVVO zahrnuje několik typů vzdělávání – formální (aktivity probíhající ve školách), neformální vzdělávání (činnosti ve volném čase) a informální (neorganizovaný volný čas jednotlivců v oblasti životního prostředí). Klade důraz především na poznávání přírodního i umělého životního prostředí, na podmínky života a na vztah člověka k životnímu prostředí.

2. 2 Management EVVO podmínkách školy (obecně)

„Management EVVO na školách tvoří spolu s řediteli (top management) také koordinátoři EVVO, kteří představují střední management školy (middle management). Pro úspěšnou koordinační činnost je nezbytné, aby pedagogové - koordinátoři byli informováni jak o nových poznatcích a aktualitách v oblasti životního prostředí i udržitelného rozvoje, ale byli také vzděláváni v oblasti managementu, tedy řízení environmentálních aktivit na školách. Nástroji zvyšování manažerských dovedností koordinátorů EVVO mohou být nejen

tradiční formy vzdělávání, jako jsou semináře, odborné přednášky, školní konference, ale také výměna zkušeností, prezentace příkladů dobré praxe a využívání interaktivních forem vzdělávání, jako je forma distanční či kombinovaná a s tím spojená implementace moderních informačních technologií do vzdělávání a práce koordinátorů"[1]

Mezi základní manažerské dovednosti patří podmínky pro EVVO s použitím SWOT analýzy, ustanovení koordinátora, vytvoření školního plánu environmentální výchovy příslušné školy, zhodnocení výsledků rozvoje EVVO na škole (splnění vytýčených cílů).

Vzájemná spolupráce ředitele a koordinátora EVVO určitě ovlivňuje rozvoj EV na škole v oblasti materiálního vybavení. Velmi důležitá je také spolupráce dalších pedagogických pracovníků v oblasti tvorby a realizace programů zaměřené na environmentální výchovu.

2. 3 Role koordinátora EVVO

Volba koordinátora vychází především z legislativních dokumentů. Cílem je zpracovat ŠPEV, který se pak škola snaží zrealizovat. Především, by měl být zvolen člověk, který k dané problematice má pozitivní vztah a má zájem se v dané oblasti dále zdokonalovat. Bez pozitivního přístupu koordinátora se EV na škole nemůže dále rozvíjet. Z toho vyplývají jeho funkce:

- spolupráce koordinátora s vedením školy (materiální, finanční prostředky)
- řízení (koordinace) pedagogických pracovníků (komunikace, mezipředmětové vztahy, DVVP, předávání informací)
- sestavování a realizaci ŠPEV na školní rok, krátkodobé i dlouhodobé projekty
- sestavování ekotýmu a vzájemná spolupráce

[1] ŠVECOVÁ, M., SÁSIKOVÁ, K. Management environmentální výchovy na školách: Role a funkce koordinátora 1.vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 5 s. ISB

- celoživotní vzdělávání koordinátora (metodika, zvyšování odbornosti, semináře, časopisy, knihy)
- organizování akcí na škole (přednášky, výlety, projekty, ŠVP se zaměřením na EV, přírodovědné kroužky)
- navazování kontaktů s dalšími institucemi přispívající k rozvoji EV (obce, knihovny, ekologická centra), sponzorské dary, grantové dotace
- kontrola realizace EVVO na škole (plány, projekty)
- propagace akcí (webové stránky, časopisy, den otevřených dveří)
- zhodnocení (evaluace) splnění stanovených cílů

2. 4 Školní program EVVO jako strategický dokument k rozvoji EVVO

„Školní plán ekologické výchovy (ŠPEV) má být nedílnou součástí koncepce školy. ŠPEV je zpracován v písemné podobě a je veřejným dokumentem prezentovaným na místě dostupném širšímu spektru cílových skupin, tedy konkrétně především pedagogům, žákům, rodičům i zřizovatelům. Umožňuje efektivně koordinovat EVVO na konkrétní škole i jednotlivé aktivity zaměřené na tuto problematiku v prostředí konkrétní školy.“[2].

Školní program EVVO a ŠVP jsou dva samostatné dokumenty, ale mají spolu úzkou spojitost v oblasti výstupů, cílů, formách výuky, učebních osnovách, výchově, vzdělávání a evaluaci. EVVO je průřezovým tématem, který se prolíná všemi předměty. ŠPEV tvoří přílohu ŠVP.

EVVO je u nás prioritou školy, zaujímá důležité místo ve výchovně – vzdělávacím procesu školy. Vedení školy mi vytváří dobré pracovní podmínky pro plánování a realizaci EVVO, ale i pro DVPP pro prohlubování kompetencí k výkonu specializačních činností v oblasti environmentální výchovy.

Environmentální výchova je dost často uplatňována v projektech školy nebo v nabízených mimoškolních aktivitách. Další rozvoj vzdělání nabízí další

[2] ŠVECOVÁ, M. a kol., 2009. Manuál koordinátora EVVO. Praha: Rego, 27 s.

předměty, např. laboratorní technika, která mají osvojovat a prohlubovat znalosti v této problematice. Snažíme se u dětí posilovat pozitivní vztah k přírodě, zvýšit jejich zájem o poznávání a ochranu. Propojit získané teoretické a praktické poznatky z různých předmětů a vytvořit si ucelený pohled na EVVO.

Školní program environmentální výchovy je sestaven dle metodického pokynu MŠMT ČR- RVP ZV ve znění úprav účinných od 1. 9. 2023 (č. j. MSMT-28603/2016-10).

Aktualizace Školního programu environmentální výchovy (EVVO) v souladu s RVP ZV od 1. 9. 2023

1. Zohlednění nových výzev v oblasti klimatu a udržitelnosti
Do výuky a projektových aktivit budou začleněna témata:

- klimatická změna a adaptace na její dopady,
- globální environmentální problémy a odpovědnost člověka,
- principy cirkulární ekonomiky,
- udržitelný životní styl a šetrné hospodaření se zdroji.
  Cílem je rozvíjet u žáků kritické myšlení, schopnost propojit místní a globální souvislosti a hledat řešení ve svém okolí.

2. Digitální kompetence v EVVO

- Žáci využívají digitální nástroje k mapování a sledování stavu životního prostředí (např. měření kvality ovzduší, sledování biodiverzity v okolí školy, tvorba digitálních map).
- Digitální technologie jsou začleňovány i při prezentaci výsledků projektů a osvětových akcí (např. tvorba prezentací, videí, infografik).
- Cílem je rozvíjet digitální gramotnost ve spojení s environmentální odpovědností.

3. Evaluace dopadu EVVO na žáky

- Zavádí se pravidelné hodnocení postojů a chování žáků vůči životnímu prostředí (např. dotazníky, rozhovory, portfolia, reflexní listy).
- Výsledky evaluace slouží k úpravě plánovaných aktivit a k posílení účinnosti EVVO.

4. Zohlednění inkluze v EVVO

- Aktivity jsou přizpůsobeny potřebám všech žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. LMP).
- Důraz je kladen na názornost, praktické činnosti a spolupráci ve skupinách.
- Cílem je, aby se každý žák mohl aktivně zapojit a zažít úspěch.

3 Metody a formy práce

K pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, uvědomění si základních podmínek života využíváme několik metod a forem práce.

Metody

1. slovní:
   - vysvětlování – popis výrobku
   - přednášky – na zvolené téma
   - práce s učebnicí, knihou (projektový den)
   - diskuse na dané téma
   - práce s textem (internet – vyhledávání informací)
2. názorně – demonstrační:
   - pozorování (dalekohled – vycházky do přírody, mikroskop, lupa, laboratorní práce)
   - předvádění (vytvořených předmětů – modelů)
3. praktické:
   - laboratorní práce - (přírodopis, chemie, fyzika)
   - pokusy
   - učení v přírodě (mezipředmětové vztahy Př, Tv, Vv,…)
   - práce s interaktivní tabulí

Formy práce

„Organizační formu výuky chápeme jako uspořádání celého vyučovacího procesu, jeho složek (včetně věcných prostředků) a vzájemných vazeb v čase (dynamická stránka) a v prostoru (statická stránka). Každá organizační forma zároveň vyjadřuje vnitřní strukturu systému řízení výuky“[3]

[3] SOLFRONK, J. Organizační formy vyučování. Praha: SPN, 1994. 19. s

Klasifikace organizačních forem:

1. z hlediska času: - vyučovací hodina, rozvrh hodin (opakující se předměty), školní rok
2. z hlediska místa výuky: běžná třída, dílny, pozemky, odborná třída, exkurze
3. z hlediska počtu žáků, se kterými učitel pracuje: individuální, skupinová, spojené třídy, kolektiv školy

Jako organizační formu vyučování v mimoškolním prostředí, využíváme v rámci předmětů:

1. vycházky: v okolí školy – využívání přírodního dědictví města

   BOŘEŇ **-** (539 m n. m.), znělcový masív, připomínající Lva chystajícího se ke skoku, národní přírodní rezervace (horolezecký terén) – naučná stezka

   ZÁMEK V BÍLINĚ **–** přestavěn z gotického hradu v letech 1675 - 1682

   KOSTEL SVATÉHO PETRA A PAVLA **-** prolínají se gotické a renesanční prvky, vzniklé za přestavby v letech 1573 - 1575

   HUSITSKÁ BAŠTA **-** zbytek víceboké hradební bašty z kamenného zdiva (1470)

   BÍLINSKÁ KYSELKA **– lázeňský** lesopark, kde se nachází i stáčírna minerální vody, používaná při prevenci a léčbě ledvinových, ale i močových kamenů
2. exkurze: volba podle věku žáků a podle zvoleného tématu (vyučování v praktickém životě)
3. výukové programy **-** spolupráce s odborníky – ekologická centra

Badatelský kroužek dějepisu je zaměřen na objevování a zkoumání historických událostí, osobností a památek prostřednictvím projektů, her a

exkurzí. Žáci se učí pracovat s prameny, vyhledávat informace a chápat souvislosti mezi minulostí a současností.

Badatelský kroužek přírodopisu je zaměřen na objevování přírodních jevů a zkoumání živé i neživé přírody pomocí jednoduchých experimentů a pozorování. Žáci se učí pracovat s mikroskopy, provádět pokusy a rozvíjet své badatelské dovednosti v terénu i ve škole.

„***Projektové vyučování*** *je založeno na řešení komplexních teoretických a praktických problémů na základě aktivní činnosti žáků. Projektové vyučování vychází z toho, že nelze od sebe oddělovat poznávání a činnost (práci hlavy a rukou), základem je vlastní praktická činnost a experimentace, která umožňuje žákovi získávat zkušenosti "*[4]

Projektový den – je organizován v průběhu roku. Krátkodobé – zaměřené cílově jen na určité téma, organizované v třídních kolektivech. Celoškolní, které téma propojují různými předměty a oblastmi.

Zvyky a tradice – práce s nasbíranými přírodními materiály, výzdoba

Soutěže a olympiády: Každý žák má možnost se přihlásit do školních kol soutěží a v případě svého úspěchu reprezentovat školu ve vyšších kolech soutěží: - matematická soutěž – Klokan

- přírodovědný Klokan
- olympiáda z přírodopisu, zeměpisu, dějepisu, českého jazyka
- recitační, výtvarná a pěvecká soutěž – Bořeňská čarodějnice

4. Praktická část

4. 1 Charakteristika školy

ZŠ Lidická leží v malém městečku v Bílině. Město se rozkládá v severozápadních Čechách, ve východní části Chomutovsko – teplické pánve v nadmořské výšce 207m. V okolí Bíliny nápadně činí tři kopce Bořeň (539 m n. m.), Rozkoš (402 m n. m.) a Kaňkov (436 m n. m.). Nedaleko od naší školy leží

[4] SKALKOVÁ, J. Obecná didaktika. Praha: VIS PedF UK. 1999. 217 s.

Bořeň, připomínající Lva, chystajícího se ke skoku. Je to největší povrchový znělcový útvar ve střední Evropě.

Moto školy

„Přejeme si, aby se každému dostalo uceleného vzdělání, aby byl správně vycvičen nikoli jen v jediné věci, nebo v několika málo, nýbrž ve všech, které dovršují podstatu lidskosti, aby dovedl vědět pravdu a nezavádět se klamem; milovat dobro a nedat se svádět zlem; konat, co máme konat, nepřipouštět, čemu se máme vyhýbat; moudře mluvit o všem se všemi, když je třeba, v ničem nebýt němý; a konečně s věcmi a s lidmi jednat ve všem rozumně, ne unáhleně, a tak nikde se neuchylovat od cíle svého štěstí.“[5]

J. Á. Komenský

Historie školy

V současné době je naše škola jednou ze tří základních škol ve městě. Byla založena 2. září 1923, jako první česká škola v Bílině. Má svou dlouholetou tradici.

Škola poskytuje vzdělání žákům I. i II. stupně. Od roku 1994 má škola právní subjektivitu.

[5] KOMENSKÝ, J. A. Obecná porada o nápravě věcí lidských (III. svazek). 1. vydání. Praha: Svoboda, 1992. 594 s. ISBN 80-205-0228-9

Naše škola se nachází v oblasti, ve které žije mnoho rodin sociálně slabších, ale i z velmi nepodnětného rodinného prostředí. Žákům nabízíme hodně volnočasových aktivit a jsme rádi, že jsou využívány. Daří se nám tímto naplňovat i jeden z cílů preventivního programu školy.

Logo školy

Žáci ZŠ Lidické jsou vzděláváni dle vzdělávacích programů: „Školní vzdělávací program – Duhová škola.“ Název našeho školního vzdělávacího vyplývá z našeho zaměření – poskytujeme vzdělání všem dětem s různorodými vzdělávacími potřebami – zdravotní postižení, specifické poruchy učení, sociální znevýhodnění, ale také dětem mimořádně nadaným.

Duha představuje široké spektrum barev, které vytváří jednotný celek.

ZŠ Lidická Bílina
DUHOVÁ ŠKOLA

Vybavení školy

Naše škola se nachází na okraji města, v blízkosti zrekonstruovaného lázeňského lesoparku „Bílinská Kyselka“. Jedná se o areál stáčírny známé minerální vody Bílinská kyselka.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni. V roce 1998 získala budova novou fasádu, v posledních letech proběhla kompletní výměna oken. Třídy byly dovybaveny nastavitelnými lavicemi a židlemi. V září 2014 jsme otevřeli dětské

hřiště, které slouží pro činnost školní družiny a sportovního vyžití prvňáčků. Hřiště jsme si pořídili z vlastních finančních prostředků.

V budově školy máme 1 menší tělocvičnu. Dále využíváme další 2 tělocvičny gymnázia, které se nachází nedaleko školy. V letních měsících navštěvujeme atletický stadion a fotbalové hřiště s umělým povrchem. Škola nemá vlastní jídelnu, využívá Centrální školní jídelnu v blízkosti školy, kterou využívají žáci a žákyně naší školy a Gymnázia v Bílině.

V rámci projektů se podařilo školu vybavit výukovým softwarem, který využívají žáci ve všech vyučovacích předmětech. V přízemí školy je umístěna školní vzdělávací obrazovka, na níž jsou vysílána videa ze školních akcí. Dále máme školní dílnu, pozemky pro praktické činnosti (pěstitelství).

4. 2 Začleňování průřezového tématu EV do předmětů

Cílem je zařadit průřezová témata vztahující se k EVVO do obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů, do volitelných vyučovacích předmětů, ale i do projektů, kurzů, projektových dnů zaměřených na danou tématiku. Průřezová témata zaujímají ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí.

Environmentální výchova – I. stupeň

	I.roč.	**II.roč .**	**III.roč .**	**IV.roč .**	**V.roč .**
Ekosystémy	ČaS	Vv,Pč,ČaS	ČaS	Pč,ČaS	Vv,ČaS
Základní podmínky života	Pč	Vv	Pč,Inf	ČaS	Vv,Pč,ČaS

Lidské aktivity a problémy ŽP	Tv	Tv	Vv,Pč, Tv,ČaS	Tv,ČaS	Vv,Pč,Tv, ČaS,Čj
Vztah člověka k prostředí	Vv,M, Hv	M,Čj	Vv,ČaS, M	Pč,M	ČaS,M

Environmentální výchova – II. stupeň

	VI.roč .	**VII.roč .**	**VIII.roč .**	**IX.roč .**
Ekosystémy	Z,Př,Vv,Pč	Př,Vv, Přp,Uvč		Př
Základní podmínky života	Tv,Př,Pč,D ,Z	Z,F,Př,Z, Přp	Z,Ch,Př,M	Ch,Př
Lidské aktivity a problémy ŽP	Př,Pč	Z,Př,Pč,Aj	Z,Ch,Vv,D, M,Čj	Z,Ch,Pč,Vv, M, Čj
Vztah člověka k prostředí	Ov,Př,Vv, Pč,D,M,Tv, Aj,	Tv,Př,Vv, Pč,Přp, UVČ	Z,Tv,F, Př,Vv, Ch,	Vz,Z,Tv,Ch,F, Ov,Př,Vv,Čj, Aj,Fg

Vzdělávací oblasti:

„Člověk a jeho svět *– průřezové téma poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální*

míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.

***Člověk a příroda** – zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimo produkční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí.*

***Člověk a společnost** – téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje.*

***Člověk a zdraví** – téma se dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí.*

***Informační a komunikační technologie – umožňuje** průřezové téma aktivně využívat – výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost.*

***Komunikační technologie** podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa.*

***Umění a kultura** poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí.*

*Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí.*

Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.“[6]

Tematické okruhy průřezového tématu:

„Ekosystémy *– les (les v našem prostředí, produkční a mimo - produkční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)*

Základní podmínky života *– voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření*

[6] MŠMT.cz [online]. [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: *http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani*

s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

***Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)*

***Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);*

prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)“[7]

[7] *MŠMT.cz [online]. [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani*

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví"[8]

4. 3 Podmínky pro rozvoj EVVO na škole (SWOT analýza)

„Před tvorbou ŠPEV je potřeba provést důkladnou analýzu výchozího stavu prostřednictvím SWOT analýzy, z níž by měly vyplynout i podmínky potřebné pro efektivní práci koordinátora EVVO na škole. Zkratka SWOT vznikla z počátečních

[8] *MŠMT.cz [online]. [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani*

písmen anglických slov: strong points = silné stránky, weak points = slabé stránky, opportunities = vnější příleţitosti, threats = vnější hrozby).“[9]

Silné stránky

- environmentální výchova je zapojena do jednotlivých předmětů jako průřezové téma
- podpora ze strany managementu školy
- materiální vybavení školy (internet, interaktivní tabule, zabezpečení vybavení školy učebními pomůckami pro EV)
- zapojení školy s ekologickými centry zaměřenými na environmentální výchovu – TEREZA, KEV
- zapojení dané tématiky do projektů školy
- třídění odpadů – víčka, papír, baterie, elektrospotřebiče, úsporné zářivky
- ochota spolupráce kolegů v oblasti EV
- používání moderních metod a forem výuky
- nabídka předmětů – v rámci praktických činností zařazena laboratorní technika
- podpora sebevzdělávání učitelů vedením školy (další studium koordinátora)
  EVVO)
- volnočasové aktivity – kroužky, školní družina (vycházky)
- studium koordinátora EVVO, účast na vzdělávacích akcích

Slabé stránky

- velké množství žáků ve třídách na 1. stupni
- nevyužívání biopotravin ve školní jídelně
- nezájem žáků pracovat (mimoškolní aktivity)
- v některých předmětech málo prostoru na realizaci EV (malá časová dotace)
- nedostatečná motivace žáků (v dnešní době velmi obtížné)

[9] ŠVECOVÁ, M., SÁSIKOVÁ, K. Management environmentální výchovy na školách: Role a funkce koordinátora.1. vyd.České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 38s. ISB

- nevyužívání pouze ekologických prostředků
- nezájem žáků o ochranu přírody a ekologii
- neochota některých spolupracovníků plnit stanovené cíle EVVO
- nezájem některých rodičů spolupracovat se školou
- nedostatek financí pro ohodnocení pedagogických pracovníků
- dopravní dostupnost k některým lokalitám
- málo kolegů zapojených do EVVO na škole

Příležitosti

- granty, sponzorské dary pro aktivitu školy
- zvýšit zájem veřejnosti o poznávání přírodního a kulturního dědictví
- ekologizace školy – výměna oken, zateplení budov
- zapojení rodičů, veřejnosti do aktivit školy
- využívání moderní techniky ve výuce
- zvýšení motivace u žáků – projekty, exkurze
- prezentace aktivit školy na veřejnosti – zviditelnění (web školy, noviny, den otevřených dveří)
- třídění odpadů
- více využívat krátkodobých pobytů ve střediscích ekologické výchovy
- podpora vedení školy (projektový den – celodenní výuka ve všech předmětech)
- využívání výuky v terénu (praktické poznávání přírody)
- podpora tradic a zvyků v regionu
- úprava okolí školy – péče o životní prostředí
- využívání přírodních materiálů ve výuce
- využití internetu mimo výuku
- spolupráce školy s dalšími organizacemi
- zapojovaní kolegů do vzdělávacích akcí EVVO
- podpora vedení školy DVPP v EVVO
- vybudování venkovní učebny
- zmodernizování kabinetů přírodopisu

Ohrožení

- devastace školy ze strany žáků (znehodnocení práce spolužáků i učitelů)
- snižování počtu žáků (snížení financí pro školu)
- klesající motivace žáků k zapojení do aktivit s EV
- nedostatek finančních prostředků na ohodnocení učitelů (nezájem o další aktivity)
- nevyužívání některých moderních metod výuky (nekázeň žáků)
- nedostatek financi ze strany státu, obce na realizaci aktivit
- případná změna managementu školy
- postavení učitele ve společnosti (snižování autority, nerespektování učitelů ze strany žáků i rodičů)
- možnost změny legislativy v oblasti EV
- vandalismus (zabezpečení areálu školy)

Podmínky pro realizaci EVVO (region)

- střediska ekologické výchovy v regionu (využití programů v Podkrušnohorském Zooparku v Chomutově, spolupráce a zapojení do soutěží vyhlášených tímto centrem)
- naučné stezky (Bořeň)
- botanické a zoologické zahrady (Teplice, Ústí nad Labem)
- přírodní parky (rekreace, turistika)
- vycházky do přírody (přírodní a kulturní památky)
- síť chráněných území (přírodní rezervace, NP, CHKO, přírodní památky)
- spolupráce školy s DDM, knihovnou, policií, obcí a hasiči

Význam SWOT

SWOT analýza se realizuje ve škole zhruba jednou za dva či tři roky a slouží především k úpravě plánu rozvoje činnosti EVVO školy. Pomáhá k formulaci výchovně – vzdělávacích a organizačních cílů:

- zlepšit životní prostředí, ve kterém žijeme
- snaha o šetrnější provoz školy
- prohloubit vztah žáků k přírodě

4. 4 Školní program EVVO 2026/2027

Identifikace školy:

Název vzdělávacího programu: „Duhová škola – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání“

Název školy: Základní škola, Bílina, Lidická 31/18, okres Teplice, příspěvková organizace

Adresa školy: Lidická 31/18, 418 01 Bílina

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Marie Sechovcová

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Martina Fryčová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Martina Fryčová

Poradce pro volbu povolání: Mgr. Jana Libovická

Metodik prevence: Mgr. Bc. Marie Sechovcová, Mgr. Petra Skuthanová

Koordinátor EVVO: Mgr. Jana Libovická (ukončení specializačního studia – září 2015)

- kvalifikovaný pedagog – aprobace: tělesná výchova a přírodopis
- realizace: Les ve škole, Škola v lese – sdružení TEREZA, Malý přírodovědec v lese, Duhová škola v lese, Duhová škola v ekosystémech
- pravidelná účast schůzek koordinátorů (konference)

- **přehled absolvovaných seminářů:**

Jak vytvořit školní vzdělávací program (14 h)
Utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků – člověk a příroda (32 h)
Setkání v zooparku aneb jak využít ZOO při výuce (4 h)
Environmentální výchova na ZŠ – seminář a exkurze (4 h)
Seminář ke standardům pro ZV – přírodopis, chemii (4 h)
Rezekvítek – ekologická výchova (4 h)
Propagace a publicita školy v oblasti EVVO (7 h)
Ekopolis – účast i úspěchy v této hře (8 h)
Aquamundia – českoněmecký projekt, seminář k výstupům – Vodní světy (4 h)
Seminář ke standardům pro ZV – OVO F, CH, PŘ, ICT (4 h)
Kurz člověk a prostředí – výchova k udržitelnému způsobu života (15 h)

Odpady a obaly – Eko- Kom

Evaluace v EVVO 6 h)

Propagace a publicita školy v oblasti EVVO 7 h)

Specializační studium pro školní koordinátory (2015)

Krajská konference EVVO Ústeckého kraje a Kapradí, 1. celostátní konference Praha (2017) - (pravidelná účast schůzek koordinátorů EVVO)

Biotechnologie v potravinářství (6 h)

Přírodní a kulturní dědictví regionů ČR a jejich management (10 h)

Konzultace a praktické dílny k ekologické výchově (8 h)

Vzdělávání pedagogů v zoologických zahradách (6 h)

EKOABECEDA – Umíme žít bez odpadů? (7 h)

Rozvoj kreativity ve výuce přírodovědných programů formou experimentální výuky – workshopy

- workshopy na jednoduché časově nenáročné pokusy i komplexní experimenty realizované pomocí digitálního měřícího systému PASCO, badatelsky orientovaný způsob výuky
březen 2017 - Biologie rostlin a organismů
duben 2017 - Měření elektrických veličin
květen 2017 - Zkoumání magnetismu (magnetická síla)
červen 2017 - Vysvětlení chem. podstaty různých přírodních jevů
říjen 2017 - Sledování průběhů chemických reakcí (měření teploty, tlak, pH)
říjen 2017 - Fyziologie člověka a sledování environmentálních
listopad 2017 - Mechanické kmitání a vlnění (oscilátory, kmity, vlny, zvuk)
prosinec 2017 - Zákonitosti termodynamiky (sledování teploty a tlaku v zákonu Boyleově Mariottově, teploměr, tlakoměr, sledování teploty a tlaku v Gay-Lussacově, teploměr, tlakoměr)

červenec -2018 – Odpady aktuálně, badatelsky i zajímavě (nakládání s odpady na školách a vedení dětí k jejich třídění) – (20 h)
říjen 2018 – Inspirace pro zkvalitňování výuky přírodovědných předmětů – PISA 2015 – ČSI
prosinec 2020 - Geologie na dálku i zblízka – petrologie a mineralogie
březen 2021 - Jak může přírodopis děti bavit aneb aktivity na výuku přírodopisu vyzkoušené v praxi
březen 2021 - Zamiluj si přírodu
březen 2021- Jak může přírodopis děti bavit aneb aktivity na výuku přírodopisu vyzkoušené v praxi
březen 2021 - Využití 3D modelů v distanční výuce polytechniky a přírodních věd
březen 2021 - Objev místo, kde žiješ

23.3 2021 – konference – Pošli to dál - badatelské deníky na 2. stupni (7 h)
duben 2021 - Jak začít učit o přírodě v přírodě - Základy paleontologie pro veřejnost
květen 2021 - Geologie na blízko a na dálku
květen 2021 - Mezinárodní konference – centrum EVVO Živica, Bratislava
červen 2021- konference EVVO - Roudnice nad Labem
srpen 2021 - Polytechnika biologie – letní škola – (18. – 20.8)
14. 9. 2021 – Venkovní učení - Lipka

OCENĚNÍ

18. 2. 2019 - v rámci 8. setkání koordinátorů EVVO Ústeckého kraje **titul Škola udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 1. stupně na období let 2019-2021** za naši činnost v oblasti i environmentální. Pro udržitelný rozvoje jsou cíleny naše aktivity a projekty, např. ekologické projekty Ptačí svět, Duhová škola v lese, třídění odpadu

6. 6. 2019 – zisk titulu **Ekoučitel roku 2018/2019** – Recyklohraní – Brno- na základě dlouhodobé a úspěšné práce se žáky v oblasti ekologie

6. 6. 2019 – **MPO** – předání ocenění - **Využití druhotných surovin pro didaktické pomůcky k prohloubení a rozšíření učiva v předmětech** - 3. ročník soutěže Ministerstva průmyslu a obchodu Přeměna odpadů na zdroje - zisk Čestného uznání.

29. 7 – 2. 8. 2019 **-** Odpady aktuálně, badatelsky i zajímavě (nakládání s odpady na školách a vedení dětí k jejich třídění) - 20 h – spolupráce při **tvorbě publikace pro EKOKOM v oblasti třídění odpadů** – začlenění do výukových předmětů na ZŠ – chemie, přírodopis

2018-2020 – **pozice Lídr pro přírodopis a biologii ZŠ** pro Ústecký kraj – projekt Implementace Krajského akčního plánu Ústeckého kraje

2018 – 2020 – EKO-KOM - Vytváření úloh obsahující tématiku významu obalů, třídění a správného nakládání s odpady a dalších materiálů pro žáky ZŠ a SŠ – přírodopis, chemie

2022

11. 1. 2022 - Zimní učení v přírodě – Les ve škole
19. 1. 2022 - Aktivizační přístupy ve výuce přírodních věd – certifikát
24. 1. 2022 - Předcházení vzniku odpadů – seminář – certifikát
4. 2. 2022 - Biologie a přírodopis prakticky - nejen v době koronavirové - certifikát
14. 2. 2022 - Zařazení témat PVO z potravin a potravinová bezpečnost do výuky ZŠ a SŠ - certifikát

24. 2. 2022 - Oblastní workshop PrV - výuka přírodních věd v terénu – 4 h – certifikát
1.3. 2022 – Venkovní učitel – Lipka
10. 3. 2022 - Digitální technologie, mezipředmětové přesahy ve výuce ve vědách o Zemi – 4 hod – certifikát
21. 3. 2022 – Přírodovědné vzdělávání žáků pro budoucnost – metodická příručka - 4 hod – certifikát
28.3. 2022 – Šetrná spotřeba vody
26 .4. 2022 – Praktické aktivity při výuce geologie v digitální podobě – 4 hod – certifikát
28. 4. 2022 – Najděte si svého farmáře – konference
3. 5. 2022 – Setkání OMS – přírodopis – Digitárium a věda na kouli – Žatec - certifikát
29. 5. 2022 - Hranice (ne)možného v biologii – certifikát
9. 6 – 10. 6. 2022 – jarní škola OMS přírodopis – 2. stupeň– Mikulov - certifikát
17. – 19. 8. 2022 – OMS – letní škola – přírodopis 2. stupeň – certifikát
21. 9. 2022 - Výhody i úskalí recyklace PET lahví – certifikát
29. 9. – 30. 9. 2022 – zimní škola OMS – přírodopis - certifikát
17. 10. 2022 - Krajský workshop PrV – NPI - **certifikát**
14.11. 2022 – Geologická exkurze do oblasti Barrandienu – Praha - **certifikát**
16. 11. 2022 - Ekoabeceda pro klima – nová metodika – Recyklohraní - **certifikát**
4.12. 2022 - Krajská konference k EVVO KAPRADÍ 2022 – Ekocentrum Sever - **certifikát**
7. 12. 2022 - Zimní tipy do výuky – Les ve škole - **certifikát**

2023

9. 2 2023 - 3D tisk v přírodovědném vzdělávání – NPI - **certifikát**
13. 3 - Půdní proplétání živého a neživého - **význam zdravé půdy pro zadržování vody v krajině – Recyklohraní - certifikát**
22. 3. 2023 - Les na školní zahradě – Les ve škole
24. 3. 2023 - Valná hromada Klubu ekologické výchovy – Praha - **Předání certifikátu ŠUR 1. stupně – KEV**

2024

únor 2024 - Seznámení s metodikami pro 1. stupeň – Les ve škole - **certifikát**
- Jak na badatelskou výuku - **certifikát**
- Jak překonat překážky pro využívání metod nejen v přírodovědné Výuce - **certifikát**

31.10 – 2.11. 2024 - Podzimní škola přírodovědné gramotnosti – Ústí nad Labem -15 hod - **certifikát**

1.11. 2024 - Krajská konference EVVO – Litoměřice – 8 h – **certifikát**

5.11. 2024 - Digiplovárna – rozvoj digitálních kompetencí v přírodopisu pro 2. stupeň

12.11. 2024 - Rostlinná invaze ve výuce - **certifikát**

6.12 - 8. 12. 2024 - Podzimní škola přírodovědného vzdělávání - 15 hod - **certifikát**

27.1. 2025 - Použitý textil po roce 2025 - **certifikát**

28.1. 2025 - Plastik a jeho kouzelný kufřík

17. 9. 2025 – Náš rok venku
15. 10. 2025 – Školní les do kapsy
22. 10. 2025 – Kde učit a co učit v listopadu
23. 10. 2025 – Třídění, repase a recyklace náplní do tiskáren od A do Z
3. 11. 2025 – Problematika vody v souvislosti s měnícím se klimatem
24. 11. 2025 – Jedinečný čas prosince
8. 12. 2025 – Revize RVP ZV v praxi: Jak propojit nové cíle vzdělávání s programem Recyklohraní
26. 1. 2026 – Recyklujeme pro budoucnost
27. 1. 2026 – Plastík a jeho kouzelný kufřík
27. 1. 2026 – Wellbeing venku i v zimě
24. 2. 2026 – Jak na plánování venku, inspirace na březen
10. 3. 2026 – K 9 Hero – Jak vzdělávat děti o klimatu
23. 3. 2026 – Jak na spolupráci venku, inspirace na březen
17. 4. 2026 – Konference a předání certifikátu ŠUR 2026–2028
23. 4. 2026 – Měsíc školních zahrad a volný čas venku
25. 5. 2026 – Místně zakotvené učení
11. 6. 2026 – Celoroční vzdělávací program o klimatické krizi – předání certifikátu
6. 6. 2026 – Náš rok venku 2025/2026 – hry na léto

Učitelé jsou informováni o nabídce programů (pro děti i pedagogy) na poradách a školních nástěnkách školy. Na nich zjistí již proběhlé akce, která třída se jich zúčastnila a hodnocení akce. Na nástěnce je umístěn i rozpis chystaných akcí.

Cíle EVVO – vytvoření ŠPEV:

Cíl	Termín	Odpovědná osoba
1. začlenění problematiky EVVO do jednotlivých předmětů (tématické plány)	září 2026 (kontrola: začátek a konec školního roku)	předsedové předmětových komisí, vyučující předmětů

2. výuka přírodopisu (podle osnov přírodopisu)	září 2026 (kontrola: průběžně)	vyučující přírodopisu, předsedové předmětových komisí
3. začleňování průřezového tématu EV do předmětů	září 2026 (kapitola 4.2) kontrola: průběžně	vyučující předmětů, předsedové předmětových komisí
4. další vzdělávání pedagogických pracovníků (specializační studium koordinátora, střediska EVVO)	průběžně	vyučující předmětů, předsedové předmětových komisí
5. organizace přírodovědných olympiád a soutěží - (školní kola)	průběžně (kapitola 3)	vyučující předmětů
6. projektové dny (významné dny)	průběžně (kapitola 4.5)	koordinátor EVVO, vyučující předmětů
7. modernizace přírodopisného kabinetu	průběžně	koordinátor EVVO, management školy
8. materiální vybavení knihovny knihami, časopisy s environmentální tématikou	průběžně	koordinátor EVVO, management školy
9. vybavování učebny přírodopisu moderními pomůckami, interaktivní učebnice jednotlivých předmětů	průběžně	koordinátor EVVO, management školy

Cíl	Termín	Odpovědná osoba
11. organizační cíle koordinátora	průběžně	koordinátor EVVO, management školy
Organizační cíl	**Indikátor dosažení**	**Způsob hodnocení**
tvorba školního programu EVVO	ŠPEV	konec školního roku
realizace a kontrola plnění EVVO	sestavení plánu, zařazení EV podle ŠVP	vyhodnocení – konec roku, zápisy v třídní knize
specializační studium koordinátora	splnění podmínek studia, metodická připravenost	září 2015 – osvědčení o získání statutu koordinátora
zvyšování odbornosti koordinátora	akce ekologických center, školení, výukové programy	osvědčení o účasti na akcích
konzultace a vedení dalších pedagogů při plnění EVVO	předávání informací, konzultace, předávání materiálů, koordinace akcí	hodnocení akcí, nástěnka s materiály
Zajištění DVPP s EV	nabídka programů s EV	v průběhu a na konci školního roku, evidence vzdělávání kolegů
sestavení ekotýmu	zájem a ochota členů spolupracovat	spolupráce se žáky a pracovníky v průběhu roku
spolupráce s rodiči	zájem a ochota rodičů spolupracovat	sponzorské dary, zapojení rodičů do akcí
ekologické nástěnky	průběžná aktualizace	informovanost žáků o EV

porady koordinátora a předsedů předmětových komisí	komunikace a spolupráce zúčastněných	čtvrtletní hodnocení, TK, zápisy v sešitech metodického sdružení
zajistit vhodné podmínky pro realizaci kvalitní práce s EVVO	sestavení krátkodobého a dlouhodobého plánu (seznam úkolů směřující ke splnění cílů)	vyhodnocení splněných a nesplněných cílů

Cíl	**Termín**	**Odpovědná osoba**
12. nabídka předmětů s EV – laboratorní technika	září 2026	management školy koordinátor EVVO
13. spolupráce školy s organizacemi s EVVO zaregistrování a spolupráce s organizací: TEREZA, DDM Bílina (nabídka přírodovědných kroužků), DDM Teplice (ekologické programy), KEV, M. R. K. E. V, Rezekvítek, Fraus ČOS - Jaro ožívá – projekty (www. springalive.net),	průběžně	management školy koordinátor EVVO

Recyklohraní, Les ve škole, Sever		
Účast žáků v programech pořádaných centry ekologické výchovy	průběžně (podle počtu zapojených tříd, žáků, vytvoření harmonogramu)	management školy koordinátor EVVO
- návštěva muzea Teplice (mineralogie, zoologie)	průběžně	management školy koordinátor EVVO
zapojení do soutěže - sledování akcí, využívání a zakoupení materiálů, výukových programů	odkazy: www.recyklohraní.cz – plnění osvětových úkolů www.rezekvitek.cz www.ekopolis.cz www.lesveskole.cz https://www.orlenunipetrol.cz/ svetovaskola.cz	management školy koordinátor EVVO
13. přispívat k ekologizaci provozu škol	průběžně (snížení spotřeby vody, energie, osvětlení, odpadů, emisí (využívání hromadné dopravy pro akce školy, monitorování dopravy)	management školy koordinátor EVVO
14. informovat žáka o stavu životního prostředí v regionu, ČR	průběžně	koordinátor EVVO, vyučující předmětů

15. využívat přírodních materiálů ve výuce (mezipředmětové vztahy)	průběžně	koordinátor EVVO, vyučující předmětů – mezipředmětové vztahy
16. pečovat o zeleň ve třídách, na chodbách školy	průběžně	koordinátor EVVO, vyučující předmětů, ekotým
17. dodržovat hygienické zásady	větrání, pitný režim přezouvání	koordinátor EVVO, vyučující předmětů, ekotým
18. posilovat vztah žáků k přírodě (vycházky, exkurze)	průběžně	koordinátor EVVO, vyučující předmětů, ekotým
19. propagace školy (EVVO) – noviny, web školy, časopisy	průběžně	management školy koordinátor EVVO, vyučující předmětů
20. estetická úprava tříd	průběžně	třídní učitel, koordinátor EVVO
21. celoroční úprava zahrady a okolí školy (obdělávání půdy, hnojiva)	průběžně	celá škola
22. ochrana přírody (rostliny a živočichové v okolí, chráněné druhy, výroba budek pro ptactvo)	průběžně	celá škola
23. využívání přírodních zdrojů v okolí (sběr lesních plodů, a léčivých	průběžně	celá škola

bylin (ošetření, využití)		
24. třídit odpad (přesně určená místa – přízemí školy)	průběžně	koordinátor EVVO, management školy ekotým, uklízečka
sběr papíru	měsíčně	
třídění plastů	průběžně	
recyklace PET lahví	denně, na každém patře přístroj na recyklaci (lis)	
sběr víček	průběžně – charitativní akce na podporu dětí	
sběr baterií, elektrospotřebičů	průběžně	
25. zvýšit počet výjezdů naší školy z regionu (ŠVP, adaptační kurzy, LV)	průběžně	management školy, koordinátor EVVO
26. odborné učebny Př- Ch, F, Z - D	září 2026	management školy

4. 5 Projekty školy

- **ZDRAVÁ VÝŽIVA (září 2026)**
  - projekt společnosti: doprovodný program – Ovoce do škol
  - třídy: **1. stupeň** – ukázky, příprava a ochutnávky zdravé výživy
  - dozor: vyučující

- **DEN ZEMĚ (22. 4. - duben 2027) –** připomenutí významných dnů v oblasti EV

- projekt zaměřen na životní prostředí a ochranu přírody – okolí školy
- třídy: 1. i 2. stupeň
- projekt spojen s barvou třídy, kterou si žáci vylosují (v tento den má třída oblečení v dané barvě) - focení po skupinách (třídách), jako 1 celek (škola)

- **DEN OCHRANY ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ (11. 9. 2026)**

  Tento projekt je zaměřen na problematiku ochrany člověka za mimořádných situací. Je organizován rozlosováním žáků 3. – 9. třídy do 8 členných skupin, s vedoucím, který je z 9. ročníku. Cílem je spolupráce různých věkových kategorií. Každý tým obdrží nálepku s číslem, kartičku pro plnění úkolů z dané problematiky. Akce se koná v parku v areálu ZŠ Lidické v Bílině, s účastí městské policie a hasičů. Každý rok si připravují na určených stanovištích teoretické vědomosti a praktické ukázky (vybavení). V parku probíhá závod s plněním otázek. Z hlediska EV se klade důraz na ekosystém – les (význam, ochrana) a kulturní krajinu
  termín: **11. září 2025**

• Projekty s tématikou EVVO

➢ **JARO OŽÍVÁ -** mezinárodní projekt, jehož cílem je zvýšit zájem dětí o přírodu a ochranu stěhovavých druhů ptáků, springalive@birdlife.cz
- možnost členů i nečlenům účastnit se víkendových pobytů v přírodě plný her – na webu ČSO
- pozorování a sčítání výskytu jednotlivých druhů ptáků v různých lokalitách - https://www.birdlife.cz/

➢ **Dlouhodobý projekt -** lázeňský park Kyselka - na pozemku města bylo vybudováno tzv. broukoviště (od 2020) – vzájemná spolupráce se ZŠ

Lidickou (spolupráce žáků školy – kontrolování a péče o místo)

- místo je označeno i informativní tabulí

cíl- ochrana živočichů - I přes svůj název neposkytuje úkryt pouze hmyzu, zabydlet se v něm mohou i ještěrky, slepýši nebo drobní pěvci, osídlit je mohou také včelky samotářky.

- **Dlouhodobý projekt – LES VE ŠKOLE –** účast ve školním roce 2026/2027 v mezinárodním programu Les ve škole – www.lesveskole.cz

- tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Dlouhodobý projekt:

- Plánujeme pokračovat ve spolupráci s organizací **Forest.Ink**. Chceme realizovat další vzdělávací a tvořivé aktivity pro žáky, zaměřené na poznávání Amazonského pralesa, ochranu přírody a udržitelné chování. Součástí plánu jsou přednášky, interaktivní workshopy, výukové materiály a menší projekty, které umožní žákům zapojit se prakticky a hravě do ekologických témat.

- V rámci zapojení v projektu **Světová škola** budou žáci plnit různé úkoly zaměřené na globální témata, ekologii a mezikulturní porozumění. Budou se aktivně zapojovat do projektových aktivit, diskutovat, připravovat vlastní materiály a účastnit se workshopů, které podporují jejich zodpovědný přístup k životnímu prostředí a rozvoj občanských kompetencí.

- **Závěr**

Environmentální výchova by měla být nedílnou součástí v životě každého člověka. Informovat veřejnost o možnostech realizace a rozvoje bez rozdílu věkových skupin. Ve školním pojetí používat osvědčené moderní metody, za účelem zvýšení motivace žáka v dané problematice. Naučit se veškeré získané poznatky prohlubovat a propojovat v souvislostech. Zamyslet se nad cílem, kterého chci dosáhnout a své nápady zrealizovat.

Po ukončení každé akce by nemělo chybět hodnocení splnění cílů (na základě zpětných vazeb). Výstupem některých aktivit mohou být články do místních novin (Bílinský zpravodaj, Teplický deník), slohové práce, výkresy, fotografie, prezentace na webových stránkách školy, informační brožury a letáky školy (získání veřejnosti v době dnů otevřených dveří) a uložení do školní kroniky.

- **Přehled použité literatury**

Literární zdroje

KOMENSKÝ, J. A. Obecná porada o nápravě věcí lidských (III. svazek). 1. vydání. Praha: Svoboda, 1992. 594 s. ISBN 80-205-0228-9

KVASNIČKOVÁ, D., ŠVECOVÁ, M., JIŘÍKOVÁ, E., FOIT, J., ANDRÍSKOVÁ, J., ČECHOVÁ, R., KAMP, J. Ekologie v praxi. Studijní texty specializačního studia koordinátorů EVVO Střední odborné školy. Šumperk, 2013. 266 s.

SKALKOVÁ, J. Obecná didaktika. Praha: VIS PedF UK. 1999. 250 s.

SOLFRONK, J. Organizační formy vyučování. Praha: SPN, 1994.

ŠVECOVÁ, M. a kol., 2009. Manuál koordinátora EVVO. Praha: Rego, 46 s.

ŠVECOVÁ, M., SÁSIKOVÁ, K. Management environmentální výchovy na školách: Role a funkce koordinátora. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 117 s. ISB

Internetové zdroje

MŠMT. cz [online]. [cit. 2016-08-26]. Dostupné z http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani

Terezanet.cz *[online]. [cit. 2016-08-30]. Dostupné z* http://www.terezanet.cz/historie-sdruzeni-tereza.html

- **Samostatná příloha** - seznam použitých zkratek a pojmů

EV	Ekologická výchova
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
EVP	Ekologický výukový program
ŠPEV	Školní program ekologické výchovy
DVVP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ŠVP	Školní vzdělávací program
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
RVP	Rámcový vzdělávací program
ZV	Základní škola
EU	Evropská unie
OSN	Organizace spojených národů
DDM	Dům dětí a mládeže
SWOT analýza	Technika strategické analýzy, založená na zvažování vnitřních faktorů společnosti (silné a slabé stránky) a faktorů prostředí (příležitosti a hrozby).
ŽP	Životní prostředí
NP	Národní park
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	Informační a komunikační technologie)
TEREZA	„***TERÉ****nní* ***ZÁ****kladna*[10]**“ –** ekologické středisko

[10] Terezanet.cz *[online]. [cit. 2016-08-30]. Dostupné z* http://www.terezanet.cz/historie-sdruzeni-tereza.html

KEV	Klub ekologické výchov
M.R.K.E.V	Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy (republiková síť)
NASA	Národní úřad pro letectví a kosmonautiku
ČT	Česká televize
PET lahev	**P**oly**e**thylen**t**ereftalátová lahev
ČSO	Česká společnost ornitologická